

NIGHT OF THE 40 JAAR PROMS

BORGERHOFF
& LAMBERIGTS

40 JAAR NIGHT OF THE PROMS

Je verwacht misschien een terugblik vol muziek en fijne herinneringen. Die krijg je. Maar dit boek is geen netjes afgevinkte lijst van wie wat wanneer zingt, en ook geen opsomming van bezoekersaantallen.

Wat je wél krijgt, is het verhaal achter de schermen van een productie die uitgroeit tot een live-legende. Het begint met twee studenten, een wild idee en genoeg lef om er iets mee te doen. Wat daarna volgt? Alles.

Liefdes ontstaan tussen de flightcases en eindigen aan de andere kant van de oceaan. Kinderdromen worden backstage geboren en groeien uit tot internationale carrières. Een orkest vraagt extra geld om te glimlachen. Artiesten ontsnappen via het raam van een loge. Er is een behekst hotel en een oplichter die zich uit de voeten maakt in de rechtbank. Vip-vervoer doen we met een ambulance.

Dit boek is geen archief. Het is een bonte stoet van verhalen. Onwaarschijnlijk, grappig, ontroerend of compleet van de pot gerukt. Maar er zijn ook die momenten waar iedereen stil van wordt. Kippenvel. Oprechte emotie. Publiek dat zijn adem inhoudt.

Als er al een rode draad door dit boek loopt, dan is het deze: Night of the Proms is geen show. Het is een soort familie. Een bende mensen die elkaar vinden in het maken van iets groots. Er wordt gelachen, gezweet en gevloekt. Maar aan het einde van de dag kijken ze elkaar aan en weten ze: dit is van ons.

Dit is geen boek voor op je nachtkastje. Het is er een om in te duiken. Welkom achter de schermen.

1985. Een jonge Jan Van Esbroeck links, stijlvol gekleed in een witte smoking met een donkere sjaal, richt zijn kraag met een zelfverzekerd gebaar alsof hij zich klaarmaakt om de spotlights op te zoeken. Naast hem staat Jan Vereecke, in een klassieke zwarte smoking met vlinderdas, breed glimlachend naar de camera.

De foto barst van lef en moeiteloze flair. Beiden kijken recht in de lens, hun blik vol bravoure en ambitie. Een momentopname van twee jonge mannen aan het begin van een reis die hen verder zal brengen dan ze ooit durfden te dromen.

2025

VOORBESTEMD ... TOT HET ANDERS LOOPT

Jan Van Esbroeck lijkt voorbestemd voor een leven in luxe. Als jongste zoon van een gegoede familie uit Aarschot ligt zijn pad klaar: de meubelfabriek Sint-Jozef overnemen. Hij studeert Toegepaste Economie, krijgt na zijn eerste jaar een nieuwe auto cadeau, en heeft alle troeven in handen voor een comfortabele toekomst.

Maar Jan heeft ook een andere kant. Hij wordt voorzitter van Unifac, een studentenvereniging met een culturele missie: klassieke concerten, filmavonden en pittige debatten. Tijdrovend, zozeer zelfs dat hij zijn eerste licentiejaar moet overdoen.

Tijdens die colleges ontmoet hij Jan Vereecke, zoon van een muziekschooldirecteur en niet onverdienstelijke pianist. Door hun familienamen zitten ze vaak naast elkaar, ontstaat er een vriendschap, en begint het verhaal van Night of the Proms.

MUZIEK, LEF EN EEN LEGE PORTEMONNEE

Vereecke draait al eens als dj op Unifac-activiteiten en maakt indruk met zijn brede muziekkennis.

Van Esbroeck wil de muziekwereld in en droomt ervan klassieke muziek aantrekkelijk te maken voor studenten, geïnspireerd door de Britse Last Night of the Proms. Het eerste foldertje voor hun project is schaamteloos gebaseerd op dat idee. Of gepikt, het hangt ervan af aan welke kant van de tafel je zit.

Bij professor Roger De Bruyne vinden ze gehoor én advies: “Doe het, maar niet alleen. De natuur werkt voor grootse dingen ook in koppels. Je hebt een klankbord nodig.” De samenwerking tussen Van Esbroeck en Vereecke wordt dan ook een logische stap. Alleen: het budget dat ze nodig hebben, komt overeen met vier jaar subsidies van de studentenvereniging. Dat risico willen ze niet nemen.

Ze organiseren twee tournees om geld in te zamelen. De eerste met Pierre-Alain Volondat, laureaat van de Koningin Elisabethwedstrijd. De tweede met François Glorieux.

“Hi, it’s me, Michael”

François Glorieux, de flamboyante pianist-dirigent-componist werd op een dag opgebeld door niemand minder dan ... Michael Jackson. De King of Pop had Glorieux’ orkestrale bewerkingen van zijn hits gehoord en was laaiend enthousiast. Hij nodigde hem uit voor een ontmoeting, gaf hem alle partituren en zei: “Maak er maar iets moois van.” Het leverde Glorieux een plek op in het lijstje van zeldzame Europese artiesten die Jacksons muziek officieel mochten arrangeren.

De twee tournees draaien uit op een financiële ramp. Het concert in Charleroi met Glorieux lokt welgeteld 34 betalende toeschouwers, niet eens genoeg om de Sabam-factuur te dekken. Geen mooie oorlogskas, en ook geen eigen spaarpotje meer.

Voor de welgestelde Van Esbroeck is dat pijnlijk, maar draaglijk. Vereecke, minder gefortuneerd, blijft achter met de volle schuld. En toch geloven ze erin. Ze spreken af: lukt het niet, dan betalen ze het desnoods tien jaar af. Maar om kans te maken, hebben ze één ding nodig: sponsors.

OM GROTE DINGEN TE BEREIKEN, HEB JE TWEE DINGEN NODIG: EEN PLAN EN NET NIET GENOEG TIJD – LEONARD BERSTEIN

De Jannen trekken op sponsorzoektocht naar Brussel. Niet één keer, maar honderden keren. Ze kloppen aan bij elk bedrijf dat ook maar in de buurt van de Top 500 staat. Als sponsoring niet lukt, proberen ze vip-formules te slijten. En als dat niet werkt, bieden ze gewoon tickets aan. Alles om maar iets los te weken. Soms werkt hun charme. Twee jonge kerels met een cultureel plan: dat doet iets met mensen.

Bij Dirk Ampoorter, sponsoringmanager bij Wang Belgium, toen nog een bruisende speler in de computersector, maken ze indruk met een zogenaamd onderzoek over hoe je studenten op een hoger cultureel niveau kunt tillen met klassieke muziek in een popomgeving. Dirk geeft wat advies en denkt dat het daarbij blijft. Tot ze terugkomen: “We gaan het echt doen. En we hebben jouw hulp nodig.”

Hun droom kost twee miljoen frank (ongeveer vijftigduizend euro) of, zoals zij het noemen: een koopje. Dirk verslikt zich bijna. Zijn luxewagen, een zescilinder, kost ‘maar’ honderdvijftigduizend frank. Twee miljoen? Dat is waanzin. Maar de twee studenten zijn goed voorbereid. Ze beweren dat Toyota bijna aan boord is, De Standaard-Het Nieuwsblad ook, en dat Fortis – toen nog de Generale Bank – waarschijnlijk zal volgen ... áls Wang ook meedoet.

Een klassiek domino-effect. Niemand wil de eerste zijn, maar iedereen volgt graag. Dirk kan hun verhaal niet checken, maar het klinkt geloofwaardig genoeg. Uiteindelijk gaat hij overstag. Hij belooft vijfhonderdduizend frank, op voorwaarde dat de andere sponsors daadwerkelijk instappen.

Wat hij dan niet weet: niemand heeft al iets toegezegd. Maar nu kunnen de Jannen naar Fortis: “Wang doet al mee, jullie ook?” Het werkt. Pas jaren later ontdekt Dirk hoe ze hem ingepakt hebben. Hij kan er nog altijd om lachen.

“In business heet dat sluw zijn”, zegt hij. “Geen bedrog. Ik neem me voor dat niemand me ooit nog zo beetneemt, maar eerlijk? Knap gespeeld.”

Zijn management vindt het op dat moment minder geestig. Interne chaos. Grote discussie. “Een half miljoen aan twee studenten geven? Wat bezielt je?” Zelfs Wang Europa bemoeit zich ermee. “Wat doet die manager in België in godsnaam?” Maar Dirk houdt voet bij stuk. Hij heeft gegokt.

Waarom je als *backing vocal* best een plan B hebt

Even een korte zijsprong. Tussen het bloedserieuze lichtplan, de duizend-en-een cues en de no-nonsensediscipline van een liveshow sluipt er soms ook iets anders het podium op. Iets dat in geen enkele technische fiche staat. Noem het kwajongensenergie, post-show-humor of gewoon ouderwetse praktische grappen.

Op een avond is het weer zover. Alles verloopt gesmeerd, tot het moment waarop **Alain Van Isacker**, productiemanager, een van zijn betere ingevingen krijgt. De nietsvermoedende *backing vocal* Karen heeft een solo te zingen. Alain besluit de [microfoonstandaard langzaam naar beneden](#) te laten zakken. Live. Tijdens het optreden. Maar hoe doe je dat? Gewoon iemand onder het podium zetten om aan de statiefknop te draaien? Dat is te simpel. Nee, dit vraagt om finesse. Om techniek. Om een plan.

Er wordt een piepklein gaatje in het podium geboord. De driepoot van het statief wordt losgevezen, en onder het podium verschijnt een uitschuifbaar vals vloertje. Daarop wordt, helemaal onzichtbaar voor het publiek, een techniker gepositioneerd. Met headset en een lichtslang.

Alles wordt getest: de communicatie, de mechaniek, de veiligheid. De microfoon zelf wordt met fijne tiewraps vastgemaakt aan het statief. Zomaar lostrekken? Geen denken aan.

En dan komt het moment suprême. Tijdens een gitaarsolo van **The Alan Parsons Project** krijgt de multicam-regisseur een briefing: voluit inzoomen op de *backing*. Vier schermen, alle hoeken van het Sportpaleis. Alle ogen op haar. Ze begint te zingen. En daar gaat het statief omlaag. Langzaam. Héél langzaam. Eerst fronst ze. Dan buigt ze mee. Dan zie je lichte paniek. Net wanneer het lijkt alsof de mic zijn eindpunt heeft bereikt, begint hij uit zichzelf in het rond te draaien. En jawel, hij gaat weer omhoog.

Een seconde stilte. En dan: een oorverdovend gelach. Een golf van pret overspoelt het Sportpaleis. Vijftienduizend mensen die tegelijk beseffen: dit is een goeie grap.

Het is zó perfect getimed, zó ingenieus uitgevoerd ... ja, dit is gewoon 'boenk erop'.

Backstage voelt Alain een hand op zijn schouder. Jan Vereecke. In Alains hoofd gaat het alarm af: dit is het dan, einde carrière. Maar Jan blijft voor hem staan, kijkt hem aan, glimlacht breed en zegt alleen maar: "Alain, beste grap ooit."

Grap met de microfoonstandaard

TWEE SNOTNEUZEN, ÉÉN DROOM EN GEEN PLAN

Het geld is er. Dankzij de sponsors kunnen Jan Van Esbroeck en Jan Vereecke eindelijk ademen, maar feest is het nog niet. Eerst moeten ze een berg schulden wegwerken. Wat overblijft, is nauwelijks genoeg voor het strikt noodzakelijke. Pro's inhuren? Geen budget.

Jan Vereeckes moeder is weduwe met drie opgroeiende zonen. Elke euro telt. En toch twijfelt ze geen seconde als het echt nodig is. Zo stort ze ooit tienduizend frank, ongeveer tweehonderdvijftig euro, verspreid over vier verschillende bankrekeningen. Een idee van Van Esbroeck om bij elke bank ook nog eens tienduizend frank in het rood te kunnen gaan zonder dat meteen de alarmbellen afgaan. Met een beetje creativiteit creëren ze nét genoeg ademruimte om te blijven dromen.

De Jannen richten vzw Prommusic op en vestigen zich in een klein winkelpand aan de Oudaan in Antwerpen. Kristel Lissens, toen nog Jan Van Esbroecks vriendin, regelt via haar vader afgedankte meubelen van de bank. Een vrijwilliger neemt de telefoon op. Alles wat niet geregeld raakt, doen ze zelf.

Vereecke, de techneut, bouwt een eigen computerprogramma voor ticketverkoop en facturatie. Genummerde plaatsen, centraal beheerd. Revolutionair voor die tijd. Bestellingen worden via de post betaald, met een voorgedrukt overschrijvingsformulier.

Er wordt dag en nacht gewerkt. Tickets printen, adressen schrijven, enveloppen plooien: allemaal met de hand, urenlang, met meer drive dan slaap.

Een affichewedstrijd in de kunstacademies levert een logo met een wandelende solsleutel op. Dat wordt het gezicht van de First Night of the Proms. Ook de naam is een knipoog naar de Britse inspiratiebron. "Het publiek moet in een oogopslag weten: dit is een klassiek feest met een popziel."

"Als je het hebt over leiden door het voorbeeld te geven, denk ik aan Jan", zegt Kristel. "Hij is altijd de eerste om erin te vliegen. Hij eist niks, maar je voelt dat je mee 'moet'. Ik heb hem vaak gezegd: 'Kijk toch eens achterom, Jan.' Dan knikte hij en zei: 'Ah ja, juist. Is alles oké daar?' En dan was hij alweer drie stappen verder."

Jan is een bouwer. Iemand die zegt: “Kunnen we dat doen? Ja? Komaan, dan.” Het woord ‘onmogelijk’ lijkt hij niet te kennen. Dat werkt aanstekelijk. “Ik heb veel van hem geleerd. Dat gevoel van: kop omhoog, doorzetten. Dankzij hem denk ik groter.”

“Ja, da’s een schone tekst voor op mijn begrafenis”, grapt Jan. Hij haalt de schouders op. “Ik kan weinig weerleggen. Al word ik wat verlegen van al die mooie woorden.”

Bij het stukje over leiderschap fronst hij. “Maar is dat nu leiden met een korte ‘ei’ of een lange ‘ij’?” Hij lacht, maar schakelt snel terug naar ernst. “Als ik in iets geloof, ga ik er voluit voor. Alles moet wijken. Misschien straal ik dat ook uit. Zo’n blik van: komaan, jij gaat toch mee?”

“Die drive ... geloof me, die is soms storend. Zeker op vakantie. Ik sla een boek open en plots zit mijn hoofd vol ideeën. Als ik dan terugkom, zie je op kantoor de blikken al: oh nee, hij is weer vertrokken ...”

Hij lacht luid, maar voegt eraan toe: “Mijn zwakke plek? Ik communiceer te weinig. Niet uit geheimdoenerij, maar omdat ik denk: als het niks wordt, hoef ik het niet uit te leggen. Geen valse hoop. Maar als ik dan ineens zeg dat we het doen, krijg ik steevast te horen: had je dat niet vroeger kunnen zeggen?”

Hij grijnst en zegt: “Ik krijg dat maar niet opgelost. Ook niet thuis. Mijn vrouw verneemt soms mijn agenda via vrienden: ah, dus we gaan op reis? Je zou me, laat ik het zo zeggen, niet onterecht communicatiever wensen.”

Jan Van Esbroeck en Jan Vereecke in 2007

Fake it till you film it

Gabriel Fehervari is er al bij vanaf het prille begin. In 1985 wandelt hij toevallig café De Doedelzak binnen, en zijn oog valt op een affiche: Night of the Proms. Onderaan, in piepkleine letters, staat: met video-ondersteuning. Dat ene zinnetje zet iets in gang.

Gabriel droomt al langer van een carrière in de audiovisuele wereld, toen nog een ruig en onontgonnen terrein. Live-videobeelden projecteren tijdens een concert? Dat is in die tijd pure sciencefiction. Maar precies wat hij wil doen.

Hij twijfelt geen seconde. Hij gaat op zoek naar de organisatoren en belandt in een klein winkeltje aan de Oudaan, waar de Jannen hun ticketverkoop runnen. Tussen de stapels papier slingeren frietzakken en lege bakjes boulet rond. Niet meteen het strakste kantoor.

Jan Vereecke vertelt hem meteen dat het video-idee op de schop gaat: te duur. Maar Gabriel laat zich niet kennen. Thuis tikt hij een offerte uit van 150 000 Belgische frank (wat vandaag de dag ongeveer 37 500 euro is), inclusief vier cameramensen en alle apparatuur. Dat hij nog nooit zo’n project heeft geleid, verzwijgt hij.

In de begeleidende brief bluft hij over zijn ‘jarenlange ervaring’. En hij denkt slim mee: “Huur die projectoren best zelf, liefst bij Barco. Die dingen kosten stukken van mensen.”

Wat dan gebeurt, is bijna te mooi om waar te zijn. Jan hoort kort daarna tijdens een telefoontje op kantoor de naam Barco vallen. Nieuwsgierig neemt hij de hoorn over.

“Met wie spreek ik?”

“De secretaresse van meneer Dejonghe.”

“En wie is meneer Dejonghe?”

“De CEO van Barco.”

“Mag ik hem even spreken?”

Nog geen uur later hebben de Jannen een sponsordeal: twee gratis projectoren. Niet voor één show, maar voor twintig jaar. Jan belt Gabriel terug: “De projectoren zijn geregeld. Jouw offerte is goedgekeurd.”

En zo begint Gabriels allereerste videoproject. Geblufd en geslaagd.

Something about you

Zijsprong. In 1998 leidt **Kris Spaepen** de scherm- en tv-regie van Night of the Proms. Twaalf camera's staan paraat, samen met een kraan en een railcam. Alles wordt ingezet om elk optreden visueel te vangen. Eén camera houdt de dirigent in het vizier, andere zoomen in op elke zanger, terwijl losse camera's jagen op details: een vioolboog, een harp, een blazer op het juiste moment of in dit geval de bass van **Mark King**.

In diezelfde periode werkt Kris Spaepen vaak samen met monteur **Kris Vanparijs**. Die is niet alleen editor, maar ook bassist in hart en nieren én groot fan van funklegende Mark King, de frontman van Level 42. Tijdens de opnames staat er altijd een camera gericht op [Kings handenspel](#). Zijn fameuze slap-bass-techniek, met de duim meedogenloos op de snaren slaan, fascineert.

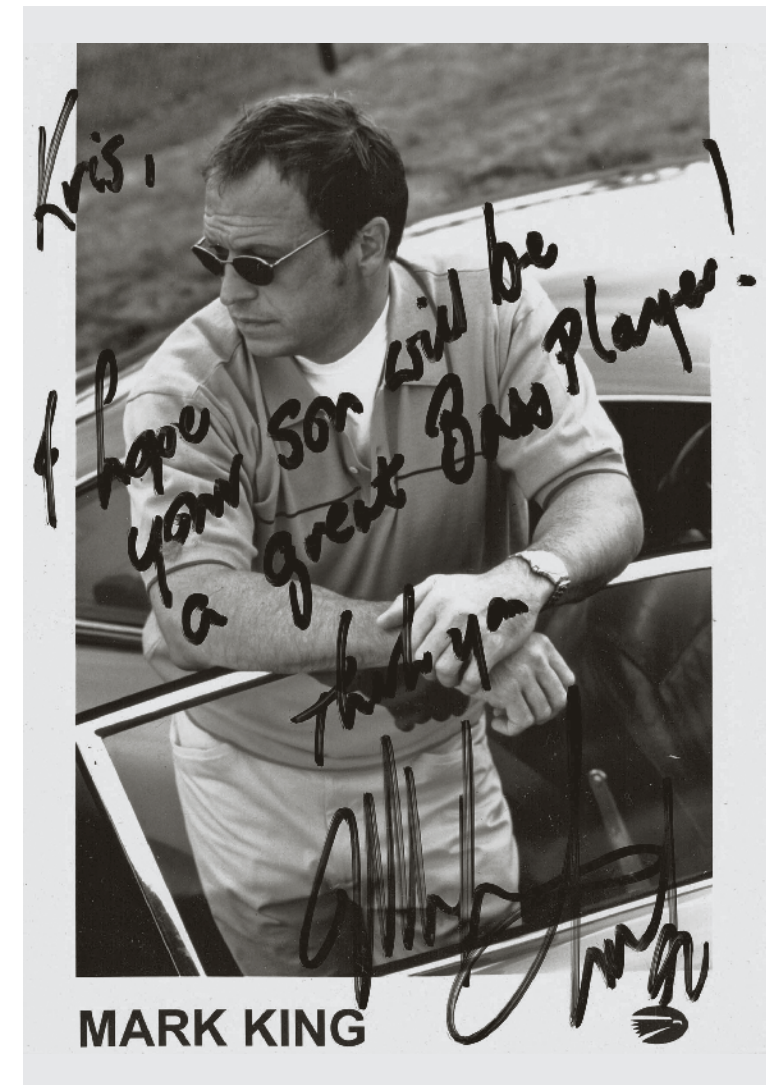
Terwijl de rest van de crew 's middags luncht, blijft Vanparijs in de montagecel zitten met zijn boterhammen. Urenlang staart hij naar die beelden van Mark King. Elke flitsende duimslag en droge pop analyseert hij telkens opnieuw alsof het een funky masterclass is.

Op een dag stapt Kris Spaepen zelf op Mark King af. Hij vertelt over zijn collega, die net vader is geworden en fan is van zijn spel. Of hij misschien een foto wil signeren? Mark King aarzelt geen seconde. Hij schrijft: "Hi Kris, I hope your son will be a great bass player too", en krabbelt er zijn handtekening onder.

Kris overhandigt het cadeau. Zijn collega valt stil. En het mooiste? Vandaag, jaren later, hangt die gesigioneerde foto nog altijd in de kamer van Kris Vanparijs' zoon Lukas. En ja, die speelt intussen ook bas.

Mark King: Love Games

De spooknoot

Mark King is een meester in *ghost notes*. Ze vormen een soort tikkende onderlaag in zijn baslijnen, alsof hij tegelijk drumt én bast. Mark King zou eigenlijk drummer worden, maar toen de bassist vertrok, nam hij zelf de bas over. Dat verklaart zijn ritmische en percussieve speelstijl.

Een *ghost note*, of spooknoot, is een noot die je speelt, maar bijna niet hoort. Geen duidelijke toon, wel een subtiele plok of tik die de groove net dat extra zetje geeft.

Op een basgitaar werkt het simpel: je legt je vinger losjes op de snaar zonder die volledig in te drukken, en slaat of plukt zoals gewoonlijk. Het resultaat klinkt meer als percussie dan als melodie.

HET SPONSORPALEIS

In eerste instantie mikken de Jannen op de Antwerpse Stadsfeestzaal voor hun allereerste editie. Maar via hun studentenvereniging komen ze in contact met het Sportpaleis, op dat moment vooral bekend van het ECC-tennistoernooi. De zaalverantwoordelijken zijn meteen enthousiast en zeggen: “Met jullie idee vind je vlot sponsors. Bedrijven willen jongeren bereiken.”

Dat willen de Jannen natuurlijk graag horen.

Het Sportpaleis is op dat moment allesbehalve glamoureuus. Het dak lekt, het ruikt er naar urine, en de hele zaal schreeuwt om renovatie. Maar het heeft iets wat geen enkele andere locatie biedt: ruimte. Véél ruimte. Dus wagen ze de sprong. Geen ervaring, geen budget, wél een stevige portie lef.

Een show heeft een gezicht nodig. Iemand die het publiek meeneemt van begin tot einde. De Jannen willen niet zomaar iemand, ze willen Carl Huybrechts.

De koning van *Sportweekend*, een held onder studenten. Ze trekken naar de BRT in Brussel, waar Carl plots oog in oog staat met, in zijn woorden, “twee blozende mannekes met een groot plan.” Carl is meteen gecharmeerd. Klassiek én pop in één show? Gedurfd, maar fris. Wanneer ze schuchter vragen of ze hem eigenlijk wel kunnen betalen, haalt hij zijn schouders op: “Als er geld over is, geef je me wat je denkt dat het waard is. En anders ... laten we het zo.” Geen contract, geen garanties. Alleen vertrouwen. En Carl zegt ja.

Jan Van Esbroeck en Carl Huybrechts

En dan is er nog de viptent.

Loges en viptenten zitten op dat moment in de lift. Bij het ECC staat er al eentje, maar daar raken de jonge organisatoren niet binnen. Ze zijn studenten, dus geen toegang. Dan bouwen ze er zelf wel een. Letterlijk.

Ze trekken van café tot café op zoek naar hulp, maar de respons blijft beperkt. Dus slepen ze zelf tentzeilen aan, tapijten, afgedankte zetels, wat planten erbij. En klaar.

De allereerste Night of the Proms in 1985 is eerder een in elkaar geknutselde droom dan een gelikt evenement. Maar stukje bij beetje valt alles op z’n plek. Ze beseffen het nog niet, maar die avond, achter de coulissen van hun geïmproviseerde show, begint er iets te gisten.

De première verandert alles.

DE DAG VAN DE WAARHEID

De spanning stijgt met het uur. Alles wat Jan Van Esbroeck en Jan Vereecke de voorbije maanden hebben opgebouwd, komt nu tot een beslissend moment. Dit is geen repetitie. Dit is: ofwel een glorieuze doorbraak, ofwel een verpletterende mislukking die hen jarenlang in de schulden duwt. En dat beseffen ze maar al te goed.

Via een bevriende studente wier vader bij de stad werkt, regelen ze op het nippertje een podium. De line-up mag er zijn. François Glorieux en Toots Thielemans hebben toegezegd. Thijs van Leer ook. En helemaal op het laatste moment slagen ze erin John Miles te strikken. Een klepper van formaat, alleen is er geen tijd meer om zijn naam op de affiche te zetten, laat staan geld om nieuwe posters te drukken.

Voor het orkest kloppen ze aan bij het Antwerps Koninklijk Filharmonisch Orkest. Dankzij subsidies zijn de kosten net iets draaglijker. Voor Jan en Jan nog altijd een klein fortuin, maar andere opties zijn er niet. Het orkest zegt ja. Het koor bestaat uit zes verschillende amateurverenigingen. Keurige dames, vooral van oudere leeftijd, maar beschikbaar en betaalbaar. De dans komt van Terpsichore, nog altijd actief in Bornem. De dirigent is de flamboyante Emil Tchakarov, die op de repetitie verschijnt in een lederen pak, alsof hij zelf de rockster van de avond is.

John Miles landt op de luchthaven, zijn vrouw Eileen aan zijn zijde. Jan Vereecke wacht hen op, vriendelijk glimlachend, maar met een alerte blik. Eén oogopslag op John, en zijn hart slaat over: geen gitaar.

Paniek borrelt op. Een instrument is niet voorzien. Maar Jan wil niet dat John iets merkt. Dus vraagt hij, luchtig glimlachend: “Zeg, hebt u straks eigenlijk een gitaar nodig?” John kijkt hem aan en antwoordt droog: “Uiteraard.”

Jan wordt ijskoud. Nog voor ze bij de bagage zijn, belt hij een bevriende student/muzikant die gelukkig snel een elektrische gitaar kan brengen. De versterker? Die mogen ze lenen van de gene-reuze Toots Thielemans. De Jannen ontsnappen op het laatste moment aan een gênante afgang.

Intussen loopt de zaal vol. De ouders van Jan Van Esbroeck zijn er. Ze zijn ervan overtuigd dat hun zoon binnenkort met hangende pootjes terugkomt, na een onvermijdelijke klap tegen de muur. Ze zien het als een leerervaring, maar vrezen vooral de schulden.

Ook de moeder van Jan Vereecke zit in de tribune. Opgelucht, maar ook bezorgd over die gekke studentendroom vol klassieke muziek en pop.

De Jannen voelen die twijfel. En net dat geeft hun vuur. Ze willen tonen wat ze kunnen. Dit moet en zâl slagen.

LES JEUX SONT FAITS, RIEN NE VA PLUS

Zaterdag 19 oktober. Het is 20.15 uur.

In het Sportpaleis davert het middenplein. Meer dan 13 500 toeschouwers vullen de zaal, onder wie duizenden joelende studenten met vlaggen in de lucht. Het bruist. Op het podium zitten ze klaar: een orkest van zeventig muzikanten, omringd door een massaal koor.

In een gang ergens achteraan het gebouw haast Kristel zich met een kartonnen doos vol cash. Er is geen kassa voorzien, de losse ticketverkoop gebeurt handmatig. Geen scanners, geen bonnetjes. Alles zit in die doos.

Ondertussen staan Jan Van Esbroeck en Jan Vereecke in de loge bij John Miles. Zijn manager heeft van tevoren gewaarschuwd: “Twee jonge kerels van net iets over de twintig? Eerst betalen, dan spelen.” Dus geven ze in de kleedkamer een enveloppe aan Eileen, de vrouw van John. Ze telt het geld tergend traag. Eén briefje, twee briefjes, drie ... Dan kijkt ze op. “Oké John, je kunt het podium op.”

De lichten dimmen. Het geroezemoes in de zaal verstomt. En dan begint het.

Carl vertelt: “Ik stap het podium op en meteen barst het applaus los. Dertig seconden lang sta ik daar, sprakeloos. Het grijpt me bij de keel, adembenemend. Dan herpak ik me, haal diep adem en begin iedereen voor te stellen.”

Het publiek reageert uitzinnig. De sfeer zindert. Iedereen voelt: vanavond gebeurt er iets bijzonders.

Carl kondigt dirigent Emil Tchakarov aan en vraagt een daverend applaus. Daar, in de gang, klinkt plots het luide gedreun van een motorfiets. De Jannen hebben Emil een grootse entree beloofd. Ze zetten hem, in een leren kostuum, in de zijspan van een motorfiets. Spectaculair, vinden ze. Alleen heeft niemand nagekeken of de motor door de toegangsdeur past.

Dat doet hij niet.

Carl voelt dat er iets misloopt. Hij improviseert, grapt, houdt de zaal aan boord. Dan roept hij: “Laat ons samen zijn naam scanderen!” En 13 500 mensen bulderen in koor: “E-mil! E-mil! E-mil!”

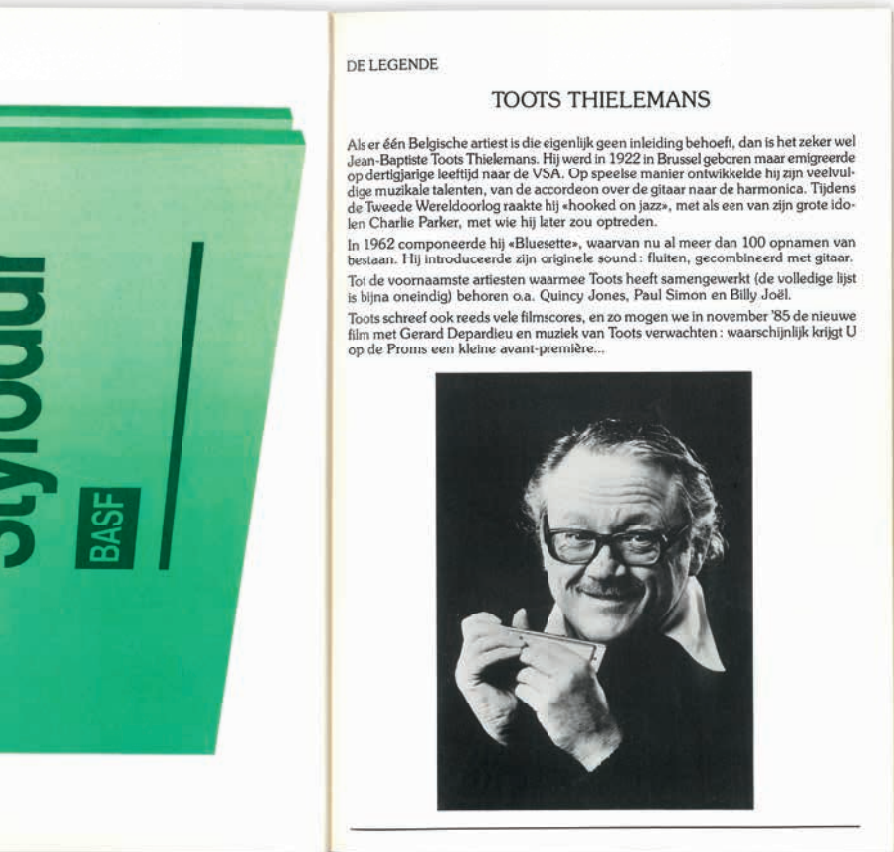
De ouders van Jan Van Esbroeck kijken elkaar zenuwachtig aan. Zou het nu al misgaan?

Drie minuten gaan voorbij. En dan, alsof hij uit het niets verschijnt, stapt Emil Tchakarov het podium op. Buiten adem. Bezweet. Hij moest rond het hele gebouw lopen om een andere ingang te vinden. Maar hij is er.

Emil neemt een moment, herwint zijn adem, groet het publiek en kijkt dan naar het orkest. Hij heft zijn baton.

Het wordt muisstil. De spanning is tastbaar. En dan ...

Programmaboekje 1985

Maar, zoals dat gaat met premières, niet alles loopt volgens plan. Multicamregisseur Gabriel Fehervari beschrijft de omstandigheden als allesbehalve ideaal. De akoestiek werkt niet mee. Het geluid kaatst alle kanten op en wordt één grote, weerkaatsende klankpap. Wat harmonie moet zijn, raakt overspoeld door echo's en ruis. Alsof elk instrument botst op een muur van lucht. En het licht? Een regelrechte nachtmerrie voor elke cameraman. De zaal ligt grotendeels in schemerdonker, alsof het spektakel zich afspeelt in een vergeten hoek van een ondergrondse bunker.

Gabriel Fehervari (2006)

Op een gegeven moment moet het televisieteam genoeg nemen met alleen de voeten van François Glorieux. Het enige stukje van het podium dat nog een zweem van verlichting krijgt.

En dan slaat het noodlot opnieuw toe: Glorieux is zijn partituren kwijt. Voor het podium: een zee van verwachtingsvolle gezichten. Achter de schermen: paniek. Tien lange minuten tikken voorbij. Wat een vlekkeloze show moet zijn, verandert in een koortsachtige speurtocht achter de schermen.

Gelukkig staat daar Carl Huybrechts. Met de flair van een geboren entertainer weet hij het publiek niet alleen te kalmeren, maar zelfs te boeien. Met humor, timing en charme houdt hij de magie levend.

Een trage, dreigende toon zwelt aan tot de herkenning inslaat: *Also sprach Zarathustra* van Richard Strauss.

De zaal kolkt. Emil staat op het podium en dirigeert met een ontembare bezieling. Hij springt op en neer. Zijn energie werkt aanstekelijk. Het publiek wordt op slag meegesleurd. De vonk slaat over en het vuur verspreidt zich razendsnel.

Het wonder is begonnen. Toots Thielemans stapt naar voren, met alleen een mondharmonica in de hand. Hij speelt niet, hij ademt muziek. In een zaal vol uitzinnige studenten valt plots een ijzingwekkende stilte. Geen geroezemoes, geen gejoel. Alleen Toots, zijn adem, en een *Bluesette* die recht in het hart snijdt.

Thijs van Leer volgt en blaast zijn dwarsfluit tot aan de rand van het fysiek haalbare. Dit is geen gewoon concert.

En dan, eindelijk, duiken de partituren op. Glorieux speelt een sprankelende medley van Michael Jackson. Er slaat een vonk over van het podium naar de tribunes. Klassieke liefhebbers en popfans houden gelijktijdig hun adem in. De verwondering is tastbaar. In één seconde smelt alles samen: muziek, emotie en publiek.

En dan, als slotakkoord, *Music* van John Miles.

Er ontstaat een bijna tastbare golf van herkenning. Dertienduizend vijfhonderd studenten zingen, juichen en leven mee. Niemand maakt zich nog druk om het gebrekkige geluid, de abominabele belichting of de praktische schoonheidsfoutjes. Het moment is groter dan al die details samen. Het publiek is volledig in de ban van de muziek. Alsof iedereen collectief beseft: dit is iets bijzonders.

Het is overduidelijk: First Night of the Proms is een weergaloos succes.

Op de tribune kijken de ouders van Jan Van Esbroeck elkaar aan. In hun ogen verschijnt trots, en dan een glimlach. Ook de moeder van Jan Vereecke kijkt even omhoog en glimlacht.

Jan en Jan flikken het.

Tegen alles in.

En hoe.

Het allereerste nummer ooit op de Proms

Het allereerste stuk ooit gespeeld op Night of the Proms is de muzikale oerknal: de beroemde opening van *Also sprach Zarathustra* van Richard Strauss. Je kent die eerste seconden ongetwijfeld, al was het maar van reclame voor wegwerpluiers en wasverzachter of natuurlijk de iconische film *2001: A Space Odyssey*.

Strauss' werk is een cultureel uithangbord en een filosofisch geladen eerbetoon aan Friedrich Nietzsche, gegoten in pure fin de siècle-muziek met weelderige orkestklanken en theatrale walsen. Qua bombastisch begin kan dat tellen.

Also sprach Zarathustra

EEN VIP-ERIG GEVOEL

De toeschouwers trekken voldaan naar huis. Op de trappen van het Sportpaleis galmt her en der nog een laatste refrein. Iemand brult "Music was my first love ...", waarop een groep studenten spontaan antwoordt "... and it will be my last!" Het is koud, nat en laat, maar daar geeft niemand om.

En dan is er ... de vip. Na het optreden trekken de sponsors zich terug in de speciaal gebouwde tent. Wat een stijlvolle afsluiter moest worden, ontardt in een avond vol gênante glorie. Kristel

heeft samen met een team moeders gehaktbroodjes gesmeerd en tafels gedekt, maar één ding over het hoofd gezien: verwarming. En laat het nu net ijskoud zijn.

Er sijpelt water langs de binnenkant van het zeil naar binnen, de pistolets liggen in rieten mandjes alsof het een regenachtige picknick is, en de sfeer doet denken aan een scoutsfuif op een modderveld. Geen stoelen, geen warme maaltijden, geen bediening. Alleen bibberende zakenlui op houten bankjes die het liefst zo snel mogelijk willen vertrekken.

Dirk Ampoorter van Wang Computers staat erbij en zweet. Niet van de hitte, maar van pure stress. Hij heeft zonder garantie een half miljoen frank in het project gestoken, tegen het advies van zijn bazen in. En nu staat hij daar. Tussen klamme broodjes en met natte sokken.

Gelukkig komen zijn directe bazen niet opdagen. Maar zijn verkopers zijn er wel. En die amuseren zich rot. De studenten op het middenplein gaan los, de show blaast iedereen omver, en het enthousiasme werkt aanstekelijk. Klanten zingen mee, klappen en drinken mee. Geen deftige setting, wel pure beleving. De verkopers vertellen dat verhaal later enthousiast aan iedereen op het bedrijf, en dat redt Dirks job.

Het oordeel is unaniem: de vip is een ramp, maar de show is magie.

Dirk geeft de Jannen meteen een boodschap mee: beginnersfouten zijn oké, zolang je eruit leert. En dat doen ze.

DE OCHTEND ERNA

De dag na de allereerste Night of the Proms is het stil. Geen euforie meer, geen adrenaline. Iedereen is uitgeput, maar voldaan. Jan Van Esbroeck vat het raak samen: “We wisten dat we niet dood waren. Hiermee konden we verder.” Hij lacht, bijna ongelovig. “Als ik eraan terugdenk: we kenden niks, we konden niks, en toch deden we het meteen op die schaal. Zot, eigenlijk.”

De pers is lovend. “Organisatoren winnen eerste editie van NOTP”, kopt een krant. En dat klopt. Alleen ... de Lotto hadden ze duidelijk niet gewonnen. Want hoe indrukwekkend de ticketverkoop ook is, meer dan dertienduizend stuks, de rekeningen stapelen zich op. De schulden van eerdere concertpogingen hangen nog als een molensteen rond hun nek. Daarbovenop komen de kosten van productie, techniek, artiesten, huur, promotie en een eindeloze stroom verrassingen. Aan het eind van de rit blijft er niets over. Leveranciers moeten wachten op hun geld. Velen weten zelfs nog van niks.

First Night of the Proms

Muziek voor de massa, of brood en spelen

De First Night of the Proms in het Sportpaleis groeide uit tot een ware happening.

Het was al na middernacht, zaterdagavond, toen zo'n 10 à 12000, overwegend jonge mensen, het Sportpaleis verlieten. Er was een punt gezet achter het grootste massakonzert dat onze metropool ooit heeft meegeemaakt, The First Night of the Proms.

Muziek met een fameuze knipoog en niet helemaal ernstig bedoeld. Het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen onder leiding van Emiel Tchakarov, de medewerking van tal van Vlaamse koren, het Ballet Terpsicore, François Glorieux,

Thijs Van Leer, Toots Thielemans, popzanger John Miles (naar het heet de verrassing, die er al lang geen meer was), zij zorgden voor de muzikale ingrediënten; harmonisch en ritmisch voer als het ware voor een uitbundige massa, fluitend, roepend, vlaggezwaaiend, stapend, kortom zoals het gepland was.

Van muzikaliteit kon hier dan ook bezwaarlijk gesproken worden, hoewel dat enkele maanden geleden wel degelijk door de inrichters, Prommusic, duidelijk in de bedoeling lag.

Naar Engels voorbeeld

De inrichters inspireerden zich voor hun First Night op de En-

gelse Last Night of the Proms die ieder jaar weer in de Alberthall het slot betekent van een reeks concerten. The Last Night is dan ook stevast een concert dat met de nodige ludieke ambiance bijgewoond wordt door overwegend jonge mensen. Elgars Pump and Circumstance, meer bepaald Land of Hope and Glory is de attractie waarop uitbundig uiting wordt gegeven aan de muzikale appreciatie van de avond.

Dat wilde nu precies Prommusic hier ook brengen. Dat men daarin zou slagen voelde men al met de natte vinger, de Vlaamse studenten en jongeren hadden de boodschap duidelijk begrepen.

En zo kon je dan een Blauwe

Donau horen die uit volle borst meegeneuried werd of een Lichte Kavallerie waarop gehuppeld en gestampt werd dat het een lieve lust was. Tussenin was een voetbalkreet en dito claxon ook niet weg, zeker niet als een Carl Huybrechts instaat voor de presentatie. Grapjes als Rossini was een man die zijn tijd verdeelde tussen Osso Bucco en citrusvruchten zijn weliswaar goedkoop maar horen nu eenmaal tot het soort muzikale banaliteit dat hier nagestreefd werd.

Het geheel had dan ook zaterdagavond meer weg van het soort happening dat je kan terugvinden in Torhout-Werchter; niet de muziek zorgt voor ambiance, de massa zorgt daar zelf voor. In die zin ware het beter

geweest dat de inrichter resoluut gekozen had voor het niet-huistergenre, zoals een Glorieux met big band, Toots Thielemans, Thijs Van Leer en John Miles dat perfect hadden kunnen verzorgen.

Sponsoring

Dat een en ander alleen mogelijk was mits sponsoring is een evidente zaak. Naar verluidt vergaarde de inrichters zo'n vijf miljoen frank; die werden zaterdag aan de massa gespendeerd of door die massa gekonsumeerd, zoals u wil. Brood en spelen, die gezien het grote succes, wellicht volgend jaar aan hun tweede editie zullen toe zijn.

Maar hierin onderscheiden Jan en Jan zich. Waar anderen de boeken zouden sluiten, schakelen zij gewoon een versnelling hoger. Geen geld? Dan zoeken ze een oplossing. Voor hen is dat geen drama, maar gewoon het volgende punt op de to-dolijst.